

Ціна донорської крові – врятовані життя

Своїх знайомих, які бодай раз у житті були донорами, я можу перерахувати на пальцях рук, а от для того, щоб перелічити людей, які потребують препаратів крові для переливання, пальців не вистачить. На жаль, таких людей щодня стає більше, а тих, хто може їм допомогти недостатньо, точніше їх багато, але з них лише одиниці стають донорами. За це можна дорікнути державі, яка не захищає донора належним чином, не заохочує його, також нема відповідної пропаганди у ЗМІ, які б могли залучати добровольців до благородної справи.

Для того, щоб довідатися про усі особливості роботи служби крові, журналіст "Львівського залізничника" поспілкувалася із головним лікарем державного закладу "Дорожня станція переливання крові" ДТГО "Львівська залізниця" Вікторією Шимборською.

– На сучасному етапі спостерігається тенденція до повної відмови від переливання крові та широкого застосування препаратів компонентів крові, – каже Вікторія Павлівна. – Диференційоване використання клітинних компонентів крові та білків плазми залежно від дефіциту того чи іншого при різних захворюваннях дає можливість не тільки підвищити ефективність гемотерапії, а й розширити сферу використання донорської крові як бага-

токомпонентного, поліфункціонального лікувального засобу. Одним словом, не існує іншого замінника крові, окрім як її компоненти, а відповідно єдиним джерелом цих компонентів є донор.

За словами Вікторії Павлівни, донором може стати кожна здорова людина віком від 18 до 60 років. Волонтер не повинен мати таких хронічних захворювань, як виразка шлунку та дванадцятипалої кишки, гепатит, інфаркт міокарда, вади серця, онкохвороби, хвороби нирок, печінки, венеричні захворювання. У донора береться 450 мл крові, що є цілком безпечно, адже організм людини має великі компенсаторні можливості. І коли взяти в людини таку кількість крові, у неї не знижується артеріальний тиск, а нав-

паки, посилюється обмін речовин, що сприяє доброму самопочуттю донорів. Перед здачею крові відбувається лабораторний контроль, майбутнього донора обов'язково оглядає лікар-терапевт та дерматовенеролог. Якщо кров забраковано, то людина стає на облік і вже ніколи не зможе стати донором. До речі, аналізи на сифіліс, гепатит, ВІЛ-захирування здійснюються для донорів безкоштовно, у той час, як для пересічної людини обстеження у будь-якій лікарні на такі хвороби – не з дешевих. Здавши кров, наступного разу її можна здавати через два місяці, тобто 4 рази на рік, після чотирьох разів слід зробити паузу на чотири місяці.

(Закінчення на 8 стор.)

Наркотики відомі людству із давніх-давен. Проте особливого поширення та незаконного застосування наркотичні засоби набули в ХХ столітті. Прогрес людства у створенні нових ліків сприяв винайденню також і нових наркотичних засобів. Наркоманія стала "чумою нашого часу". З року в рік все більше людей стають залежними від наркотиків.

До наркотичних речовин належать героїн (опіати), гашиш (каннабіноїди), кокаїн (алкалоїди), галюциногени, психостимулятори, різні заспокійливі та снодійні лікарські засоби, легкі розчинники (ацетон).

Нині економіка багатьох країн світу збагачується за рахунок незаконного виготовлення та розповсюдження наркотиків. Відомо, наприклад, що в Колумбії виготовляють 50% обсягів світового виробництва кокаїну, в Афганістані та М'янмі – 80% світового виробництва героїну.

Основою формування наркозалежності є стан ейфорії, виражене суб'єктивне відчуття "задоволення" від вживання наркотиків. Ейфорія (кайф) від дії наркотиків виражена дуже сильно і яскраво. Для того, щоб виникла психологічна залежність, достатньо один раз спробувати. Приємні відчуття, які виникають при цьому, швидко формують психологічну залежність.

Після тривалого і регулярного вживання наркотичних засобів у людини формується виражена фізична залежність – стан організму, при якому відсутність наркотика призводить до сукупності виражених психічних і соматичних симптомів, які сприяють розвитку абстинентного синдрому або синдрому відміни.

Це відбувається тоді, коли через певні обставини до організму наркомана не потрапляє наркотик. Цей період є різним: від кількох годин до кількох днів. Упродовж цього часу в наркозалежного з'являються різні симптоми: спочатку це тривога, загальна слабкість, нездужання, а згодом – сльозотеча, свербіж у носі, нежить. Основні клінічні ознаки синдрому відміни проявляються з часом. Це – тахікардія, тремор кінцівок і всього тіла, розширення зіниць, безсоння, відсутність апетиту, посилюється тривога та загальна слабкість.

Згодом починається "ломка" – різкий біль та напруження у м'язах рук, ніг, спини, живота, судоми. У психологічному плані в наркомана посилюється тривога, неспокій, дратівливість, негативне сприй-

няття усього довкола, відчуття безнадії, безперспективності, з'являється непереможне бажання вжити наркотик. Усі думки концентруються тільки на цьому.

У такому стані наркомани найбільш небезпечні. Вони схильні до психозів, самогубств, непередбачених дій та агресії.

Наступним етапом наркоманії є підвищена толерантність – тобто для досягнення ефекту від наркотиків – необхідне збільшення дози. На цій стадії наркозалежності більша частина наркоманів помирає від передозування.

зультаті – деградація особистості.

Зовні наркоман має вигляд неохайної людини, худорлявої статури, завжди напружений, страждає від безсоння, погляд його очей загальмований та ніби скляний. У наркоманів часто спостерігаються різкі перепади настрою. Зіниці очей або різко розширені, або звужені. Мова наркомана залежить від вмісту наркотиків в організмі – вона швидка, без пауз, а за відсутності наркотиків – уповільнена, незрозуміла, супроводжується нездатністю

НАРКОМАНІЯ:

ДОРОГА В НІКУДИ...

Переважно наркоманами стають молоді люди віком від 15 до 35 років. Це зумовлено тим, що люди саме цього віку схильні до непередбачуваних дій і нездатні прогнозувати наслідки своїх вчинків, досить вразливі і часто потрапляють під негативний вплив середовища.

Вже після першого прийому наркотичних засобів можуть відбуватись патологічні зміни особистості. Спочатку це – спустошення психіки, звуження кола інтересів, збудження емоцій; згодом відбувається різке зниження інтелекту, а в кінцевому ре-

сконцентрувати увагу, зосередитись.

Часто наркомани уникають спілкування зі здоровими людьми. Під час розмови про свою залежність від наркотиків стають дратівливими, брехливими. Це пов'язано з відсутністю самокритики. Таким людям, на жаль, не можна довіряти. Наркоман живе "від дози до дози".

Дуже шкідливим є вплив наркотиків безпосередньо на організм людини. Тому серед наркоманів дуже розповсюджені гепатити В,С, гнійні ускладнення. Крім інфекційних гепатитів, під час вживання

наркотиків у наркоманів спостерігається токсичний гепатит. Відбуваються незворотні зміни в серці, вражаються судини, з'являються тромбофлебії. Характерним для наркоманів є ураження нирок із розвитком гострої ниркової недостатності.

Особливою проблемою наркоманії є ВІЛ-СНІД. Оскільки при багаторазовому введенні наркотиків у вени, вони використовують брудні шприци або один шприц на кількох осіб, то ймовірність захворіти на СНІД зростає в декілька разів. Поширення ВІЛ-СНІДу серед ін'єкційних наркоманів є найшвидшим і найпоширенішим шляхом розповсюдження цієї страшної хвороби в Україні та світі.

Безпосереднім результатом наркоманії є різке зниження працездатності і висока смертність у молодому віці. Наркомани, як правило, не працюють, перебувають на утриманні у своїх родичів або займаються протиправною діяльністю, мета якої – швидке здобуття грошей для придбання наркотиків. Оскільки переважна більшість наркотичних засобів є дуже дорога, то й злочини, які вчиняють наркомани, у більшості випадків є важкими. Часто під впливом наркотиків або в період "ломки" наркоман може вчинити вбивство або самогубство. Характерним негативним соціальним наслідком є руйнування сімейних зв'язків. Переважно наркомани неодружені, проте іноді вони схильні створювати сім'ю наркоманів, де чоловік і жінка є наркозалежними.

Через негативний вплив наркотиків на гени і вагітність, а також через недостатнє піклування та догляд батьків, діти у таких сім'ях ростуть занедбаними і часто потрапляють у сирітські притулки, вчиняють злочини.

За таких обставин кожному, хто опинився на життєвому роздоріжжі, варто знати, що залежність від наркотиків – це дорога, яка веде в нікуди...

Лікування людей залежних від наркотиків здійснюється тільки в спеціалізованих установах – наркологічних відділеннях, наркодиспансерах. Перший етап – найнебезпечніший. Це – дезінтоксикаційна терапія і мінімізація проявів абстинентного синдрому, нормалізація психічного стану. Другий – повне відновлення порушень обміну і покращення сну та поведінки. Третій – виявлення основного синдрому психічної залежності і проведення цілеспрямованої психотерапії. Четвертий етап – визначення умов виникнення рецидивів захворювання.

Юрій МУДРИЦЬКИЙ,
лікар-психіатр поліклінічного відділення КЛПЗ